

I FEEL
SLOVENIA

KRAS – Štanjel
Fotografije: Polona Makovec, Vojko Franetič,
arhiv Občine Komen
Prevodi: Prevajalska agencija Julija d.o.o., Erik Modic
Oblikovanje: Urška Vrtovec
Komen: Občina Komen, 2014

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Kras

www.stanjel.eu

Kras

Kras je pokrajina izrazitih nasprotij: kamnita in pusta, a hkrati pisana, čarobna in radodarna. Edinstvenost naravnih kraških pojavov je njeno ime ponesla v svet.

Kraška planota se dviga nad Jadranom in z vrhov višjih vzpetin se lahko vsak večer posloviš od sonca, ki tone v morje.

Ko v kraški burji šepeta kraška gmajna, ko se sprehajaš med labirinti kamnitih zidov, ko ti prijazna roka ponudi rezino kraškega pršuta in kozarec terana, takrat si na Krasu.

Človek in Kras

”... zdi se nam trd, odločen, vztrajen, kljubovalen, hkrati pa tudi mediteransko mehak, zgovoren, pogosto nezastrto čustven, nedostopen in prilagodljiv ...“

/ Ciril Zlobec v predgovoru h knjigi "Prgišče Krasa" /

Kraški človek je že v pradavnini v Krasu prepoznal sorodno dušo. Sožitje med človekom in Krasom je izoblikovalo skromnost, trdnost in vztrajnost kraškega karakterja.

Kot je raznolika kraška krajina, tako je prostrana duša kraškega človeka. Za raziskovanje raznolikosti krajine potrebujemo čas. Tudi pri spoznavanju kraškega človeka naj se vam ne mudi. Kajti šele takrat, ko začutite pristno gostoljubje Kraševca, lahko postanete del Krasa tudi vi.

Kraška vas

Kamnite hiše kraških vasi se stiskajo druga k drugi, kot bi si šepetale zgodbe o svojih prebivalcih. Ozke ulice nosijo sled neštetih korakov, v nerazvozljivem vzorcu se prepletajo med visokimi zidovi kraških hiš.

Kraška domačija je kamnita, včasih mogočna, drugič skromna, a vselej usklajena z okoljem in naravnimi zakonitostmi.

Pridne roke Kraševcev so oblikovale značilne arhitekturne elemente, ki jih še danes postavljamo za vzor mojstrske ustvarjalnosti.

Vino

Prenočišča

Kulinarika

Osmica / Vinotoč

Kraški izdelki

Med

Kulturna dediščina

1915-1917

Lisjaki

Lukovec

Čipnje

Štanjel

Tomačevica

Gabrovica pri Komnu

Coljava

Kobjeglava

Tupelče

Hruševica

Kobdilj

Koboli

Večkoti

Čehovini

Dolanci

Kodreti

Trebižani

Štanjel

V tej utrjeni vasi so mnogi puščali svoje sledi. Rimljani, Turki, Benečani, Habsburžani in drugi so hoteli Štanjel imeti zase, a ta je iskal človeka, ki bi ga razumel in spoštoval.

Duša Štanjela je prepoznala vztrajnost in kljubovalnost Kraševca, v njem je našla svojega ustvarjalca.

Kulinarika

Čas teče na Krasu počasi. In počasi se kuhajo kraške jedi. Recepti prehajajo iz roda v rod, gospodinje pa jih ustvarjalno žlahtnijo. Skrivnost dobre hrane se skriva v izbranih domačih sestavinah, ki jih Kraševci z ljubeznijo vzgajajo na svojih vrtovih.

Vino

Kraška klet je bila vedno statusni simbol domačije in poseben, posvečen prostor. Vanjo vstopamo z velikim spoštovanjem do vinarja, ki zna na skromni kraški zemlji pridelati izjemna vina različnih sort.